

Lázeňský zpravodaj

Čtvrtletník Léčebných lázní Lázně Kynžvart — ročník 3. — číslo 3 — červenec - září 2018 — zdarma

Zahájení lázeňské sezóny, Foto: Archiv lázní

SLOVO ŘEDITELE

Vážení pacienti a návštěvníci Léčebných lázní Lázně Kynžvart, milé děti, již před více jak dvěma lety začal vycházet „Lázeňský zpravodaj“. Jedná se o informační tiskovinu, prostřednictvím které Vás Léčebné lázně informují o aktualitách v léčebných lázních a o plánovaných kulturně – společenských akcích, které se budou konat buď přímo v areálu lázní, nebo v nejbližším okolí. Taktéž zpravodaj slouží jako informační brožura, prostřednictvím které se můžete lehce zorientovat a nalézt důležité informace pro Váš pobyt – například orientační plán města Lázně Kynžvart, důležité místní informace – otevírací doby obchodů a obvodního lékaře a jízdní řády autobusů i vlaků.

Období léta je pro Vás jedním z nejkrásnějších období v roce, naše léčebné zařízení je zcela zaplněno Vámi, dětskými pacienty a jejich doprovody. Je tedy zcela pochopitelné, že v tomto období je pořádáno

nejvíce kulturně – společenských akcí. Tak jako každý rok jsme pro Vás připravili několik novinek – jedná se například o nové sportovní multifunkční hřiště. V našem sportovním a rehabilitačním centru je možné si zapůjčit vybavení pro volejbal, basketbal a tenis. Každoročně rozšiřujeme i nabídku Půjčovny kol a koloběžek. Vedle loňského vybavení jsou k dispozici nová kola a další vybavení pro cykloturistiku. Úplnou novinkou je možnost zapůjčení tzv. hand-bike.

Co se týče kulturních akcí v tomto roce, upozorním na tu největší, a to je Hradozámecká noc, která proběhne ze soboty 25. srpna na neděli 26. srpna. V letošním roce bude hlavním centrem celorepublikové noci Státní zámek Kynžvart a Léčebné lázně Lázně Kynžvart budou spolupřáteli této akce. Bohatý a zážitkový program bude zastřešen tématem Národního památkového ústavu Česká šlechta v evropské diplomacii, kde mají kynžvartští Metternichové své pevné místo.

Závěrem mi dovoluji popřát Vám klidný a ničím nerušený pobyt u „nás“ v lázních. Pevně věřím, že si vyberete z naší pestré nabídky služeb a pobyt Vás a Vašeho

dítěte bude prospěšný nejen pro Vaše zdraví, ale že zde také strávíte mnoho

příjemných chvil, na které budete i po odjezdu z lázní rádi vzpomínat.

Ing. Jan Ludvík, MBA, ředitel

NAŠLO SE LÁZEŇSKÉ ZVÍŘÁTKO. JE TO VYDRA! JAK SE BUDE JMENOVAT?

Vážení hosté, neváhejte a zapojte se do výběru jména zvířecího maskota Léčebných lázní Lázně Kynžvart. Na našich facebookových stránkách <https://www.facebook.com/lecebnelaznelek> najdete příspěvek určený k hlasování, kde budete moci vyjádřit svůj názor. Jméno, které vedení lázní vybere, přinese pak svému navrhovateli malou odměnu.

Pokud snad patříte do skupiny lidí, kteří nepoužívají facebook, je možné Váš hlas odevzdat i na recepci lázní v léčebném domě Praha.

ZVÍŘECÍM MASKOTEM LÁZNÍ JE VYDRA

Na jaře jsme se rozhodli, že k panáčkovi Richardovi přidáme ještě jednoho maskota lázní, a to nejlépe ze zvířecí říše. Na našich facebookových stránkách jsme spustili anketu, kde jste společně s přáteli lázní mohli hlasovat, které zvířátko by se k lázním nejvíce hodilo a současně se všem líbilo.

Hlasování proběhlo mezi 25. 3. až 10. 5. 2018 a svůj názor sdělilo prostřednictvím stránek 152 lidí. Všem, kdo svým hlasem přispěli, srdečně děkujeme. V užší nabídce bylo pět různých tvorů, více či méně spjatých s vodou nebo okolní přírodou. Jedním s hledisek pro užší výběr byla mj. i oblíbenost u dětí, našich hlavních klientů. V rámci hlasování sváděli po celou dobu mezi sebou velký boj především dva uchazeči o vaši přízeň a ještě několik dní před ukončením vůbec nebylo jisté, který z nich zvítězí. Jak je nakonec z výsledků vidět, závěrečný finiš vyzněl jednoznačně. Pro

tučňáka jste hlasovali 3x, pro lachtana 16x, sovička získala 20 hlasů, žabce jste dali 47 hlasů a jasným vítězem s 66 hlasy se stala tedy VYDRA. Je to zvířátko v našich krajích k vidění, je roztomilé a má rádo vodu, jako my. A protože se nejedná jen o maskota, ale chtěli jsme také pomoci dobré věci, zahájili jsme okamžitě jednání o adopci vydry se zoologickou zahradou v našem hlavním městě Praha. Našeho adoptovaného tvorečka už máme v Praze ve výběhu, je jím vydra hladkosrstá a vy se na ni můžete zajet podívat. Vydříčka, která tady bude s námi a kterou budete potkávat u nás v lázních, ale zatím nemá jméno. Proto vás prosíme, pojdte s námi společně vybrat to nejkrásnější. Anketa opět probíhá na našich facebookových stránkách <https://www.facebook.com/lecebne-laznel/> a hlasovat můžete až do 31. srpna 2018.

Ing. Jiří Chval, náměstek

KYNŽVARTSKÝ POHÁR 2018 ANEB JAK OBSTÁLO NAŠE NOVÉ HŘIŠTĚ.

Když jsme se rozhodli pro výstavbu multifunkční sportovní plochy pro rehabilitaci, sport a relaxaci, nesetkalo se to všude s nadšením, přestože tento prostor v nabídce lázní dlouhodobě chyběl. Hřiště je dnes dokončené a po posledních úpravách již bude plně k dispozici všem klientům i návštěvníkům lázní včetně místních sportovců. Za krátkou historii však stačilo projít slušnou

zatěžkávací zkouškou. Léčebné lázně totiž poprvé v dlouhodobé historii úspěšného a tradičního mládežnického dívčího házenkářského turnaje Kynžvartský pohár, který pořádá místní TJ Sokol Lázně Kynžvart, mohly pohostit účastníce již 43. ročníku. Turnaj je určen kategoriím mini, mladší a starší žákyně, z nichž jste právě ty nejmenší mohli sledovat při zápolení na našem novém

multifunkčním zařízení - hřišti pod rehabilitačním centrem. Turnaj pro město znamená tři dny nabitě sportem, emocemi a zábavou, která se odehrávala na čtyřech hřištích. Ve třech věkových kategoriích se představilo 41 dívčích házenkářských týmů z celé ČR, což znamená kolem osmistovek účastníků, kteří odehráli dvě utkání, obětavou práci rovné stovky skvělých a ochotných dobrovolníků a výkony třidvaceti rozhodčích. K vidění byla skutečně pěkná házená, bojovné výkony a silné emoce. I když se účastníci museli poprat s nepřízní

počasí, neboť turnaj stihlo sobotní krupobití, které napáchalo nemalé škody, a nedělní déšť, díky obětavým organizátorům a vstřícnému přístupu všech byl turnaj dohrán do konce a účastníci odjízďeli s dobrými pocity a příslibem, že se rádi vrátí. Naše multifunkční hřiště obstálo na jedničku, dokázalo se vypořádat bez problémů se sportovní zátěží i s přívalovým deštěm a potvrdilo, že je pro lázně přínosem. Navíc lázně plně hravých děcek v pestrých dresech byly příjemným a veselým zpestřením.

Ing. Jiří Chval, náměstek

PŘEDSTAVENÍ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ LÁZNĚ KYNŽVART

HISTORIE LÁZNÍ

Přesto, že povědomost o místních minerálních pramenech sahá do poloviny 15. století, s jejich využitím pro léčebné účely se započalo až v polovině 19. století. V roce 1856 přišel prof. dr. Friedrich Jäger, osobní lékař knížete Richarda Clemense Metternicha s nápadem, zkoumat i fyzikální chování minerálních pramenů. Navrhl adaptaci pramenů a zbudování lázeňské budovy s vanami pro podávání koupelí. V té době byla postavena přízemní budova s 9 vanami a kotlem na ohřev vody vlevo od silnice ve směru na Kladskou (dnes již neexistuje). Bylo jíáno v té době šest pramenů, z toho Viktor a Richard byly využívány k pitným kúrám, ostatní prameny k uhličitým koupelím. Uznání minerálních pramenů za „léčivé“ v roce 1862

dalo impuls ke skutečnému rozvoji lázeňství v Kynžvartu. Kníže Richard Metternich nechal postavit v roce 1863 první lázeňský hotel „Metternich“ (dnešní lázeňský dům Orlik) a jak se zvyšovala návštěvnost lázní, přibývaly postupně další hotely např. hotel „Beer“ (dnešní Záboj) nechal postavit Kašpar Beer, starosta a hoteliér v Kynžvartu jako hotel s kasinem a koncertním salónekem, se zahradní restaurací a tanečním parketem. Hotel „Kindl“ (stával mezi LD Šárka a LD Libuše, ale v 70. letech 20. století byla pro špatný stavební stav provedena jeho demolice) nechal postavit lékař MUDr. Josef Kindl, pozdější starosta obce. K rozvoji lázeňství přispělo zajisté i napojení železnice z Kynžvartu na trať Vídeň - Cheb v roce 1872. V Kynžvartu zastavovaly i luxusní vlaky (na rozdíl

jako velmi dobré pro léčení této tehdy těžké nemoci. Když v průběhu dalších deseti let zásluhou důkladného očkování a používání antibiotik se stal černý kašel vzácným, byly indikace rozšířeny na všechny nespecifické (tj. netuberkulózní) nemoci plic a dýchacích cest. Účinnost zdejšího klimatu se totiž potvrdila, protože u 97 % astmatiků vymizely záchvaty dušnosti během léčení a též dlouhodobé účinky léčby byly velmi příznivé. Hlavní léčebnou metodou se kromě klimatoterapie stala fyzikální léčba včetně speciálního léčebného tělocviku, řada dalších léčebných procedur, podpůrnou léčbou pak léčba pitná a dietní. Když se zjistilo, že při léčení astmatu se nápadně zlepšuje i přidružený ekzém, bylo rozhodnuto obnovit odpočívající balneoterapii a rozšířit tak indikace o ekzém a další chronické dětské nemoci kůže. Lázeňské zařízení se stalo součástí Státních lázní Mariánské Lázně. S účinností od 1. 1. 1992 došlo k osamostatnění léčebny a vznikla státní příspěvková organizace s názvem Dětská lázeňská léčebna Lázně Kynžvart, jejímž zřizovatelem je Ministerstvem zdravotnictví ČR. S účinností od září 2013, na základě schválení nového indikačního seznamu, byla léčba rozšířena o léčbu i dospělých pacientů a organizace přejmenována na Léčebné lázně Lázně Kynžvart.

CO BYSTE MĚLI VĚDĚT O LÁZEŇSKÉ LÉČBĚ

Účinnost léčby spočívá, zjednodušeně řečeno, ve skutečnosti, že se řízeným působením přírodních léčivých zdrojů, lázeňských procedur a dalších léčebných postupů dosáhne „přeladění“ organismu pacienta a tím zvýšení obranyschopnosti a zlepšení jeho celkového zdravotního stavu.

S ohledem na specifické klimatické podmínky je velice důležitou složkou léčby právě klimatoterapie. Používané léčebné postupy:

- Klimatická léčba
- Pitná léčba - minerální vody
- Inhalační léčba
- Vodoléčebné procedury
- Dechová rehabilitace
- Léčebná tělesná výchova
- Řízená terénní chůze
- Plavání a cvičení v bazénu

- Saunování
- Masáže
- Peloidní zábaly
- Elektroléčba, fototerapie
- Termoterapie
- Muzikoterapie - hra na flétnu
- Magnetoterapie
- Myofeedback - nácvik mikce
- Dietoterapie, zdrav. výchova
- Spirometrie - sledování efektu léčby u pacientů s onemocněním dýchacích cest
- Uroflowmetrie - měření efektu léčby u pacientů s onemocněním močových cest a dysfunkcí mikce

Léčebné plány jsou stanoveny individuálně dle indikační skupiny, diagnózy, věku a současného zdravotního stavu pacienta při jeho vstupním vyšetření lékařem. Účinnost komplexní lázeňské léčby je v léčebně sledována

také pomocí dotazníků. Důkaz o výsledcích léčby je dán zpracovanou studií „Efekt lázeňské léčby dětí vyjádřený farmakoeconomicky“. Na základě této čtyřleté studie se prokázala účinnost lázeňské léčby snížením potřeby antibiotik o 54% a výrazným zlepšením zdravotního stavu u 78% pacientů. Velice důležitou součástí léčby je upevňování sebevědomí pacientů, které je mnohdy díky působení

nemoci velice sníženo. Vhodným způsobem sportování - např. jízdu na horských kolech, plaváním - se daří zvláště u dětí vracet pacientům sebevědomí. U léčby dětí předškolního věku s doprovodem rodiče je důležitá edukace rodičů. Tzn. naučit rodiče speciálním rehabilitačním technikám, seznámit je s podstatou choroby, se zdravým životním stylem, včetně zavedení antialergického režimu v domácnostech.

PŘÍRODNÍ LÉČIVÉ ZDROJE

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Lázně Kynžvart jsou jednou ze čtyř významných lokalit v České republice, kde jsou na základě rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR klimatické podmínky schválené jako přírodní léčivý zdroj. Klima lázeňského areálu a jeho okolí je podhorské ionizující (mírně dráždivé), nadmořská výška 730 m zajišťuje polohu areálu nad hranicí přízemních mlh. Rozkládá se na JZ svahu Slavkovského lesa, který chrání areál před severními větry a případnými exhalacemi ze severní průmyslové oblasti. Svažitá poloha terénu zaručuje jeho vysoké oslunění (až 130 %). Bezprostřední přítomnost hustých smíšených lesů má velký význam zvláště pro léčbu onemocnění dýchacích orgánů, a to tím, že:

- zajišťuje vysokou a stálou vlhkost vzduchu
- nabízí mimořádnou čistotu ovzduší bez alergenů
- záporné ionty, které jsou lesem produkovány, mají příznivý vliv na sliznici - napomáhají hlenotvorbě , současně snižují viskozitu hlenu a tím zlepšují jeho vykašlávání.

Čistota i další důležité parametry ovzduší jsou měřeny vlastním monitorovacím zařízením a vyhodnocovány odbornou laboratoří. Zákonem sledované škodliviny - oxid dusíku, oxid siřičitý a poléťavý prach - vykazují trvale hodnoty hluboko pod stanovené limity.

MINERÁLNÍ PRAMENY

Dalším a neméně významným přírodním léčivým zdrojem jsou minerální prameny, jimiž místní kraj bohatě oplývá.

První zmínka o nich pochází již z roku 1454, kdy „těžářská listina“ zmiňuje místní minerální prameny jako pitnou vodu pro horníky (v té době se zdárně

rozvíjela těžba zlata a cínu v místních rudných dolech). Obecně větší zájem o minerální prameny se projevil až za vlády Marie Terezie, kdy byl vytvořen v roce 1763 soupis všech pramenů v celé rakouské monarchii -bylo jich zachyceno 656. První větší zájem o místní prameny a jejich využití projevil až v roce 1819 kníže Clemens Wenzel Lothar Johan Nepomuk von Metternich (1773 - 1859), významný evropský aristokrat a diplomat, majitel panství Kynžvart. V té době bylo registrováno v okolí Kynžvartu na svazích Slavkovského lesa (dříve Císařského lesa) 16 pramenů. V letech 1822 - 1824 byly kynžvartské minerální prameny podrobeny řadě chemických analýz provedených věhlasnými profesory chemie evropského formátu. Za léčivé byly oficiálně prohlášeny pražským místodržitelstvím až 19. srpna 1862. Potvrdila se teorie, že minerální vody mají původ v povrchových vodách, které prosakují do hlubin země a obohacují se minerály, kterými protékají.

V tomto období bylo zahájeno jímání 6 pramenů, které měly největší vydatnost:

- Badequelle (Lázeňský)
- Eleonorquelle (Eleonořin - Helena)
- Neuenquelle (Nový)
- Trinkquelle (Pitný - Marie)
- Viktorquelle (Viktorův)
- Schiersáuerling (Čirý - Richard)

Pramen Richard byl označen na základě rozborů jako prostá studená kyselka bohatě syčená kysličníkem uhličitým, ostatní prameny jako železnato-zemité kyselky. Pramen Trinkquelle byl ručně plněn do hliněných džbánek a rozesílán praktickými lékařům jako reklamní vzorek. Vzhledem k vysokému obsahu železa se ale rychle znehodnotil a tak

ke kynžvartským minerálním vodám vznikla spíše nedůvěra. V roce 1892 byla postavena u nádraží stáčírna minerální vody, potrubím do ní sveden pramen Richard a voda plněna do skleněných lahví. Byla rozesílána do mnoha evropských zemí i do zámoří. Byla označována za „nejlepší minerální vodu světa“. Pro svůj nízký obsah železa měla (a stále má) vysokou trvanlivost. Za porovnání v některých důležitých parametrech stojí analýza chemického složení využívaných a sledovaných minerálních pramenů z roku 1970 a 2014 (mg/l):

RICHARD			
	1970		2014
Sodík	7,98		10,00
Vápník	26,90		28,80
Hořčík	8,22		9,50
Železo	0,02		0,02
CO ₂	2 712,00		2 580,00
HELENA			
	1970		2014
Sodík	29,91		29,40
Vápník	236,90		249,00
Hořčík	83,50		88,10
Železo	29,30		35,50
CO ₂	2 364,00		2 530,00
VIKTOR			
	1970		2014
Sodík	10,80		16,60
Vápník	139,00		136,00
Hořčík	38,70		47,20
Železo	32,50		35,20
CO ₂	2 630,00		2 350,00

Je patrné, že se nesnížil obsah důležitých prvků během několika desetiletí a tedy chemizace je stabilní. Tím je splněna jedna z podmínek klasifikace léčebných minerálních vod daná právní normou-zachovat stálé složení i obsah pro zdraví významného chemického prvku. Podle něho se pak přiřazuje použití minerální vody k určité indikaci. V léčebném procesu je pramen Richard využíván na zajištění pitného režimu pacientů, prameny Helena a Viktor vzhledem k vysokému obsahu důležitých minerálů –sodíku, vápníku, hořčíku a železa –ke zlepšení fyziologické funkce lidského organismu. Za zmínku stojí jistě důvod čerpání pramene Richard pomocí výdejního automatu. Podnět k této skutečnosti dala situace vzniklá v porevoluční době se

zneužíváním minerálky podnikateli pro komerční účely. Odběr byl tak masivní, že nebylo možné zajistit pravidelné zásobování lázeňských domů. Proto došlo v roce 1994 k instalaci výdejního automatu. To odradilo podnikatele a umožnilo čerpání vody pro pacienty a ostatní konzumenty. V posledních letech se z iniciativy členů Českého svazu ochránců přírody a řady dobrovolníků podařilo upravit a zpřístupnit skupinu dalších místních minerálních pramenů, které vyvěrají na relativně malém prostoru asi 1 km východně od Lázní Kynžvartu. Ke čtyřem z nich vede naučná stezka „Kynžvartské kyselky“ v délce asi 2 km a obchází prameny Liščí I., Liščí II., Kančí a Jezevčí. Západně od těchto vývěrů jsou další tři prameny - Devátá kyselka, Zaječí pramen a zcela nově upravená a veřejnosti zpřístupněná (od r. 2014) minerální voda Tereza. Minerální prameny kynžvartské oblasti jsou velkým přírodním bohatstvím. Jsou důležité zvláště tím, že se zasloužily o vznik a rozvoj lázeňství v místě a přispěly k uzdravení tisíců těžce nemocných pacientů. Ale i tím, že celá staletí slouží k občerstvování jak místních obyvatel, tak návštěvníků této destinace.

SLATINA

Koncem 19. století se pro lázeňskou léčbu používala i místní slatina. V okolí Kynžvartu bylo 11 ložisek hodnotné sirnato-železnaté slatiny. Slatina se ručně prohazovala přes síta, v kádích mísila s vodou, prohřívala a v pojízdných vanách dopravovala do kabin. Do současnosti se však žádné z ložisek nedochovalo - z velké části byla slatina vytěžena, z části ložiska vyschla. Přesto se k lázeňské léčbě slatina používá. Na základě souhlasu Ministerstva zdravotnictví ČR je dovážena kvalitní slatina, schválená jako přírodní léčivý zdroj, z Lázní Třeboň.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

MĚSTO LÁZNĚ KYNŽVART

V latinských textech Kunigeswart, Kunswart, v německých Bad Königswart. Dle historie Dr. Krause obýval území dnešního Kynžvartu pohanský keltský kmen už od roku 388 až do roku 45 před Kristem. Malé opevnění se nazývalo “Molobodný Castelum”. První oficiální zmínka o Castelu je ale až z roku 972, kdy německý císař Otta I. daroval Castelum a přilehlé území biskupovi Wolfgangovi z Regensburgu. Přestože bylo území Lázní Kynžvartu osídlováno již od 12. století farníky kláštera ve Waldsassenu, objevuje se jméno obce Königswart (Kynžvart) v dokladech až o téměř 100 let později. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1214, kdy v podhradí hradu Kynžvart vznikla osada. V roce 1356 uděluje Karel IV. Kynžvartu městskou pečeť, která znázorňuje lva se štítem a třemi lillemi. Název Königswart se ustálil až v roce 1370.

V roce 1872 je dokončena železnice mezi Chebem a Vidní zvaná “železnice Františka Josefa”. Díky zřízení této železnice začíná vzkvétat nejen lázeňství, ale i obchod se dřevem. U nádraží je postavena sklárna na průmyslové sklo, o něco později pila a stáčírna na minerální vodu. V roce 1873 kupuje kníže Otto Fridrich Schönburg-Waldeburg osadu Kladskou s přilehlými lesy a polnostmi. Později kupuje několik karpatských jelenů v Rumunsku, kříží je se zdejšími a dosahuje tím pozoruhodných výsledků. Mezi panstvím Metternicha a Schönburga-Waldeburga je postaveno oplocení, aby zvěř nemohla migrovat. Metternich nechává zbudovat oboru nad nynějšími lázněmi a druhou velkou mezi Kynžvartem a Mariánskými Lázněmi. Toto byl důvod, proč nádraží je postaveno mimo katastr Lázní Kynžvartu a ne na místě dnešního Domu pro seniory, jak bylo tehdy původně plánováno. Metternich prostě nepovolil stavbu trati přes svoji oboru.

V roce 1448 se Kynžvart stal městečkem a v tomto období vrcholila těžba cínu, stříbra a zlata kolem Kynžvartu, sedláci opouštěli svá pole a snažili se rýžováním zlata v okolních potocích co nejrychleji zbohatnout. Následně musela zasáhnout vrchnost a zakázat tento druh těžby a rýžování. Kynžvart se nikdy nestal hornickým městem, jako například Jáchymov nebo Stříbro. Od roku 1630 bylo městečko v majetku rodu Metternichů. V roce 1863 zřizuje Richard Metternich vedle pramenu “Viktorka” první penzion, čímž dává základ na výstavbu celého lázeňského území a na jeho počest přejmenovává město známou kyselku na pramen “Richard”.

V roce 1878 byla v Kynžvartu zřízena první telegrafní stanice a začala přestavba celého městečka do nynější podoby. Práce prováděl a řídil stavitel a zároveň starosta Johan König. Dle sčítání lidu obývalo Kynžvart v roce 1891 466 rodin, 2001 lidí, a naprosto zde převládal německý jazyk. V roce 1902 byl Kynžvart přes velké protesty místního obyvatelstva připojen k okresu Mariánské Lázně. 28. října 1918 byla vyhlášena Československá republika, ale němečtí občané s připojením Sudet k republice nesouhlasili a vyhlásili dokonce na protest svou republiku Deutsch-Böhmen. Tehdy muselo vojsko pomalu obsazovat Chebsko,

Ašsko, Falknovsko (Sokolovsko) a zrovna tak i město Lázně Kynžvart, kam přišlo mírné uklidnění až roku 1921. V období 2. světové války byl v Kynžvartě tábor RAD – Říšské pracovní služby, v němž pracovali němečtí chlapci připravující se na příští nasazení v armádě. Lázeňská čtvrt se za války změnila v lazaret, kde byli ošetřováni ranění němečtí vojáci s amputovanými končetinami. Když se blížila v květnu 1945 fronta, stal se Kynžvart soustředěním německého odporu. V městě bylo asi 500 německých vojáků, železniční spojení bylo zcela přerušeno. K obraně byli povoláni i mladí z tábora RAD, ale funkcionáři NSDAP ovšem z města prchli. Kynžvartské ženy tehdy před budovou radnice žádaly, aby bylo město ušetřeno a vydáno bez boje. V té době se již blížily americké tanky k městu třemi proudy. Starosta tehdy s bílou vlajkou v ruce předal město Američanům, ale americké

kterí si směli s sebou vzít pouhých 30 kg toho nejcennějšího co měli mimo peněz, zlata a šperků, tak skončila éra sedmisetletého žití na české půdě a byli nahrazeni rozmanitým složením tzv. „dosídlelců“ ze všech možných koutů tehdejší republiky. Na území města dnes trvale žije zhruba 1590 obyvatel, město leží v průměrné nadmořské výšce 673 m. n. m.

ZÁMEK KYNŽVART

Historie zámku se datuje od konce 16. století, kdy pánové z Cedvic postavili jihozápadně pod pomezním hradem Kunigeswart renesanční tvrz. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1623 získal konfiskované kynžvartské panství rod Metternichů. Byl to velice bohatý šlechtický rod pocházející z Koblenze v Porýní. V letech 1681 - 1691 nechal hrabě Philipp Emerich přestavět původní tvrz na barokní zámek, který měl charakter venkovského sídla s komplexem hospodářských budov. Tento objekt byl teprve v letech 1820 - 1833

přestavěn podle návrhu významného vídeňského architekta Pietra Nobile ve stylu vídeňského klasicismu do dnešní podoby. Rod Metternichů vlastnil kynžvartské panství až do roku 1945, kdy na základě konfiskací přešel zámek do rukou státu. Součástí reprezentativních prostor zámku jsou velice bohaté umělecké sbírky a knihovna, která patří mezi nej hodnotnější šlechtické knihovny v ČR. Zajímavostí je i kabinet kuriozit, který patří mezi nejstarší přístupná muzea v Evropě. Za pozornost stojí zámecký park, který založil vídeňský dvorní zahradník Riedl při přestavbě zámku. Asi nejzajímavější je lesní kaple sv. Kříže vybudovaná na místě někdejší poustevny.

Léčebné lázně Lázně Kynžvart Vám nabízí několik cyklotras pro zpestření Vašeho pobytu v lázních. Vyjedte si do Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, navštivte zaniklé vesnice v bývalém vojenském pásmu, nebo zajděte do Mariánských Lázní až k Prelátovu prameni. Nejdelší trasou je výlet na mýty opředanou horu Dyleň.

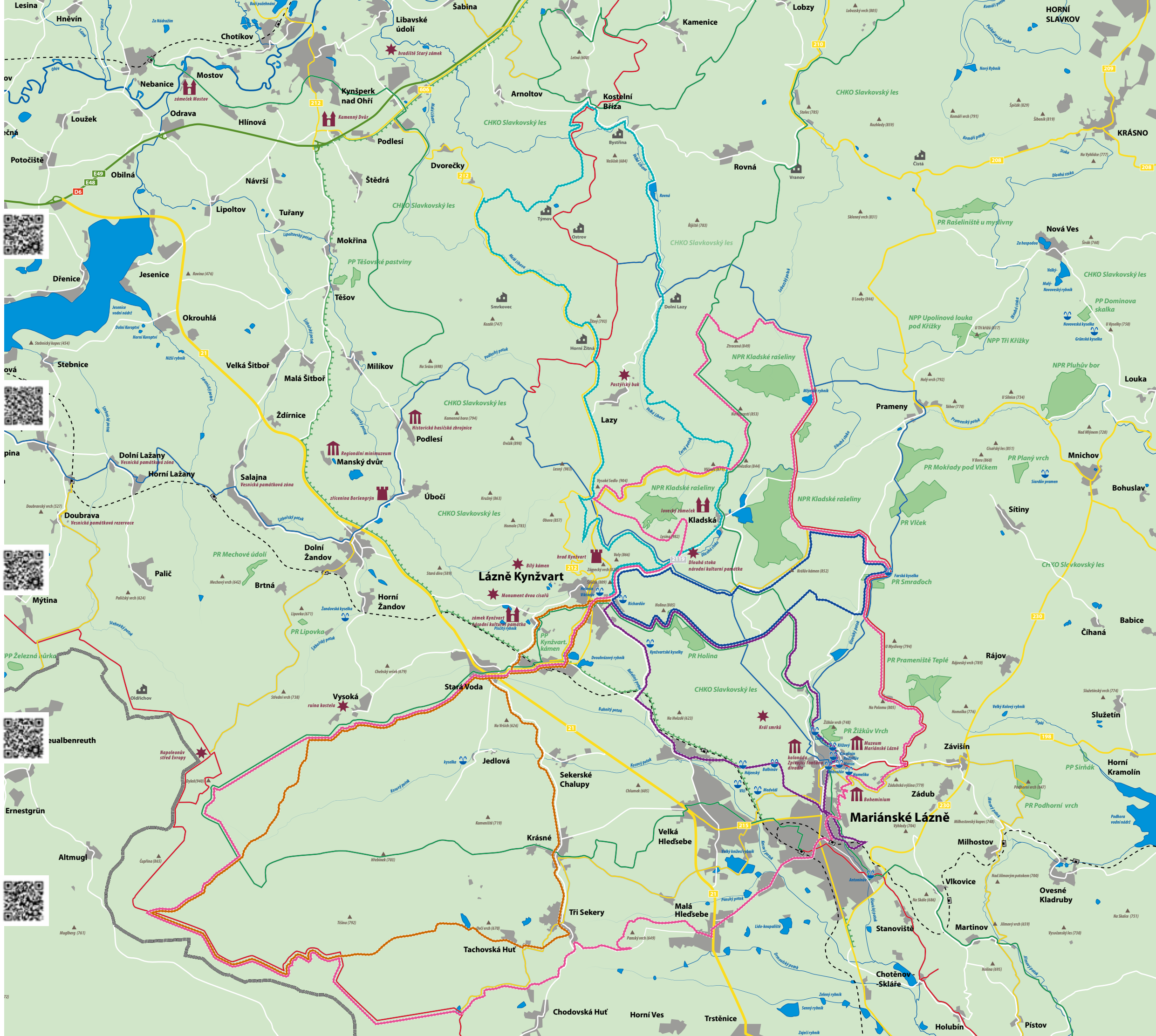
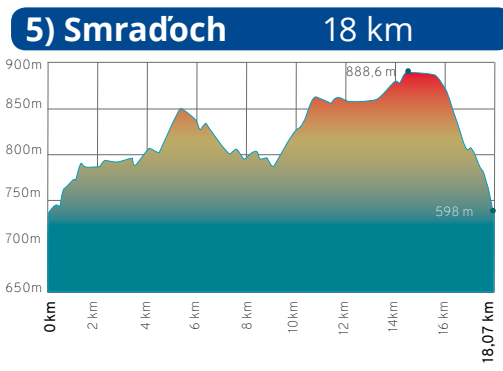
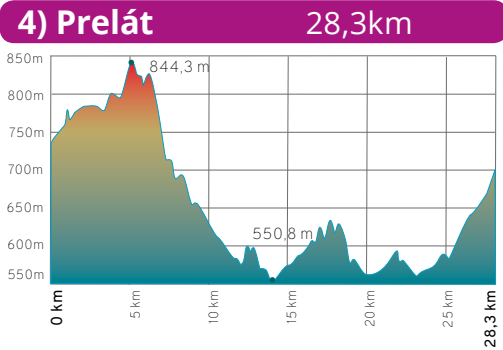
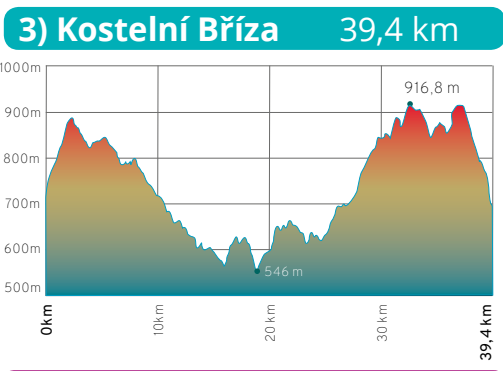
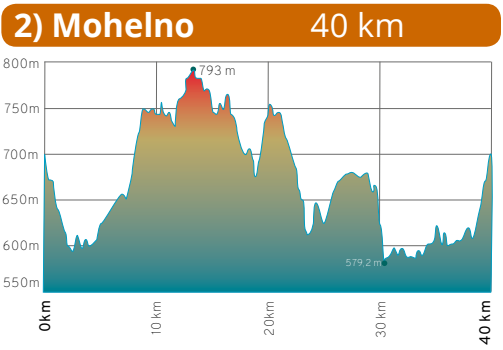
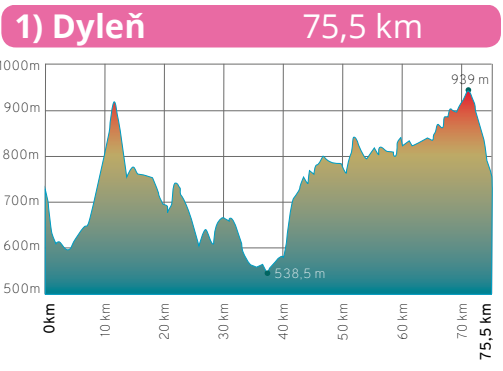
Pokud nemáte vlastní bicykly, neváhejte a využijte služeb naší **PŮJČOVNY KOL** nacházející se v LD Šárka z levé boční strany.

Kontaktní osoba: **Jana Vávřová**, +420 774 575 957 | +420 354 672 141.

Otevírací doba: Po-Pá 10:45-11:15, po domluvě lze zajistit jiný termín.

Půjčovna kol a elektrokol - ceník								
	1 den	2 dny	3 dny	4 dny	5 dní	6 dní	7 dní	celý měsíc
DETSKÁ KOLA 1. tř.	100,00 Kč	150,00 Kč	200,00 Kč	250,00 Kč	300,00 Kč	350,00 Kč	400,00 Kč	850,00 Kč
DETSKÁ KOLA 2. tř.	30,00 Kč	40,00 Kč	50,00 Kč	60,00 Kč	70,00 Kč	80,00 Kč	80,00 Kč	250,00 Kč
UNISEX KOLA 1. tř.	150,00 Kč	250,00 Kč	300,00 Kč	350,00 Kč	400,00 Kč	450,00 Kč	500,00 Kč	1100,00 Kč
UNISEX KOLA 2. tř.	50,00 Kč	80,00 Kč	100,00 Kč	120,00 Kč	150,00 Kč	170,00 Kč	200,00 Kč	450,00 Kč
ELEKTROKOLA	250,00 Kč	350,00 Kč	550,00 Kč	650,00 Kč	750,00 Kč	850,00 Kč	3000,00 Kč	

vratná kauce - 1 000,00 Kč, cyklistická přilba - V CENĚ PŮJČOVNEHO; dětská sedadla - 50,00 Kč/den (100,- Kč/měsíc)

SLAVKOVSKÝ LES

Chráněnou krajinnou oblast Slavkovský les je možné přirovnat k hornatému ostrovu zeleně, klidu a dosud málo narušené přírody v geografickém trojúhelníku Karlových Varů, Mariánských a Františkových Lázní. Oblast je osobitým krajinným celkem vystupujícím příkře nad Tachovskou brázdou, Chebskou a Sokolovskou pánev, na východě přechází pozvolna do Tepelské plošiny. Nejvyšší vrcholy Slavkovského lesa Lesný a Lysina leží v jeho západní části. Významnou součástí lesů jihozápadní části Slavkovského lesa jsou rozlehlá rašeliniště vrchovištního typu s porosty borovice blatky a břízy

pýřité s charakteristickými rašelinnými druhy. Rozsáhlé lesní komplexy spolu s rašeliništi vytváří ohromný přírodní vodní rezervoár, příznivě ovlivňující vodní režim širokého okolí, především západočeských lázní. Ochranou těchto míst tvorby minerálních pramenů se Chráněná krajinná oblast Slavkovský les výrazně odlišuje od ostatních Chráněných krajinných oblastí v republice.

Kdysi se tu rozprostíraly souvislé hluboké lesy, které tehdy obepínaly celou českou kotlinu a sloužily jako hraniční neprůchodné hvozdy. Proto se nesměly ekonomicky využívat či dokonce kácet. Až roku 1322, kdy bylo k Čechám připojeno také Chebsko, se hranice posunula výrazně na západ a zdejší oblast mohla být konečně využívána také ekonomicky. Zprvu Královská komora lesní pozemky pronajala, ale záhy je zase spojila do jednoho velkého celku. Spojením velkých ploch tak vznikl jednolitý hospodářský

celek, nazývaný královské monotánní lesy. Ty byly pojmenovány po tehdejších vládci a majiteli - Císařský les. Název se udržel až do konce II. světové války. V období počestování získalo území nový název - Slavkovský les, který se používá dodnes. K nejzásadnější události v historii Slavkovského lesa došlo po skončení druhé světové války, kdy bylo tehdy téměř veškeré místní obyvatelstvo ze zdejších obcí odsunuto, rozsáhlé pohrančí se téměř ze dne na den vylidnilo a zůstaly jen opuštěné domy. České obyvatelstvo z vnitrozemí jen pomalu přicházelo do zdejších drsných míst a nezhledka se zde objevovali zlatokopové, kteří toužili co nejrychleji zbohatno-

vesnic při výcviku ostrých střelců a celé vesnice se tak pomalu vymazávaly z mapy světa. Dalším úderem regionu byl objev bohatých ložisek kvalitního uranu na zdejším území a potřeba Ruska si jej zajistit pro nastávající konflikt se Západem. Těžba rudy tak vytlačila armádu, která zahlazující stopy své činnosti, většinu těžce poškozených domů tehdejších vsí srovnala se zemí. Na celé ploše Slavkovského lesa tak vznikl liduprázdný prostor. Nezmysly jen samotné domy, ale i kostely, hřbitovy a také zámecká stavení. Zmizely kříže, boží muka, sochy ve vesnicích, památníky obcí, vzácné relikvie a veškeré stopy po životě dávných zdejších obyvatel. Většina vesnic tak nadobro zmi-

pytle, Čedičové varhany u Hlinek, Pístovská louka. Oblast Slavkovského lesa byla v minulosti cílem dobývání rud. Významnou památkou těžby cínové rudy staré důlní dílo „Jeroným“, které je zpřístupněno veřejnosti. Státní správu v oblasti ochrany krajiny a přírody vykonává Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Ve znaku této instituce je příznačně vzácná rostlina arnika horská, typická pro tuto oblast. www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

KLADSKÁ

Obec Kladská leží pod vrchem Lysina v centru nejcennějšího území CHKO Slavkovský les. Dominantou obce a současně jedním z nejkrásnějších míst Chebska je Kladský rybník a lovecký zámček Kladská. Místo nebylo dlouho obydleno až v roce 1875 kníže Schönburg-Waldenburg vystavěl na Kladské louce lovecký zámček s řadou hospodářských a administrativních budov včetně hostince „U tokajického tetřeva“. Na přelomu 19. a 20. století pak přibýlo zbývajících pět srubů švýcarsko - tyrolského typu. Vlastní zámček je jednoduchá budova ve stylu švýcarských loveckých chat a dnes slouží jako hotel. Je ve správě státního podniku Lesy ČR. Okolí zámčku je parkově upraveno a je doporučeným výletním místem.

Od zámčku vede kolem romantické vodní plochy po dřevěných chodničkách naučná stezka Kladská - rašeliniště Tajga s velmi pestrout flórou i faunou, která je součástí státní řírodní rezervace Kladské rašeliny, kam patří ještě vrchovištní rašeliniště Paterák, Lysina a Malé rašeliniště.

Zajímavý je Kladský rybník, z něhož vychází Dlouhá stoka - unikátní umělý kanál, přivádějící vodu Horního Slavkova pro důlní díla. Stavba byla prohlášena národní technickou památkou.

www.dumprirody.cz/

dum-prirody-slavkovskeho-lesa/

RAŠELINIŠTĚ SMRADOCH

Naučná stezka dlouhá jen několik desítek metrů se dvěma vyhlídkovými plošinami, které umožňují pohled na mofetový štít s nepravými bahenními sopkami a vývěry plynů oxidu uhličitého a sirovodíku. Okolní vegetaci tvoří cenné rašelinné a podmačené smrčiny.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

HRAD KYNŽVART

Hrad byl vybudován na svahu Slavkovského lesa v nadmořské výšce 824 m jako strážní pomezí hrad pro ochranu zemské hranice a důležité obchodní „Chebské cesty“ spojující Čechy se západní Evropou. Význam tohoto královského hradu (původní název Kunigeswart - Královská stráž) přerůstal zájmy lokálního teritoria, neboť byl správním a vojenským centrem kraje, odkud se řídilo vybírání cla a poplatků. Nelze přesně určit, kdy byl hrad vystavěn a kdo jej založil. Má se za to, že byl vystavěn přibližně v polovině 13. století za vlády Václava I. Jednookého (vládl do r. 1253) nebo jeho syna Přemysla Otakara II., krále Železného a Zlatého (vládl 1253 - 1278).

Hrad brzy přešel do šlechtických rukou, v roce 1287 je zmiňován jako majitel Tuto z Hartenberka. Do roku 1629, kdy císař Ferdinand II. Štýrský nařídil, aby bylo panství kynžvartské postoupeno s právem dědičným rodu Metternichů, se vystřídalo na hradě 11 dalších významných rodů, které v průběhu 350 let vlastnily hrad. Za dobu své existence byl hrad třikrát zpuštěn, ale největší zkázu utrpěl v letech 1647-8 v době třicetileté války po útoku švédského vojska. Už nikdy nebyl obnoven. Jeho zkázu dokonalo místní obyvatelstvo, které zužítokovalo rozebrané kamenné zdivo hradu při výstavbě vlastních domů.

Dnes je pozůstatkem kdysi mohutného, historicky velice důležitého hradu téměř zapomenutá ruina nad městem, která tvoří cílový bod pohádkové cesty. Hrad Kynžvart byl vyhlášen Národní kulturní památkou, jeho majitelem je Česká republika.

KOSTEL SV. MARKÉTY

První zmínka o římskokatolickém kostele pochází z roku 1372. Kostel podlehl v průběhu staletí několika požárům a v roce 1865 zcela vyhořel. Na jeho obnovu byla založena sbírka s velkým finančním příspěvkem knížete R. Metternicha - Winnerburga. V roce 1869 mohla začít výstavba nového kostela, který byl r. 1870 na svátek svatě Markéty opět slavnostně vysvěcen. V té době čítala kynžvartské farnost téměř čtyři tisíce farníků.

BAROKNÍ DŮM NEW YORK

Nárožní barokní dům, jehož výstavba se předpokládá v polovině 17. století, byl několikrát přestavován - naposledy snad v letech 1770 - 1771. Jedná se o nejstarší a nejvýznamnější židovský objekt v Kynžvartu, je od roku 1975 zapsaný jako národní kulturní památka a dosvědčuje početnou a významnou židovskou komunitu v Kynžvartu. I přesto, že je v současné době v neutěšeném stavu, byly zde zachovány některé historicky cenné detaily, jako je kamenné ostění oken a dveří, vstupní kamenný portál vjezdu, štuková výzdoba chodby, kamenný sloup, který vynáší křížovou klenbu v přístavku a zachovány jsou zbytky figurálních stropních maleb. Nejvýznamnější památkou je však 1,5m hluboká lázeň „mikve“ v suterénu domu., která je dodnes zcela funkční.

Dům měl řadu významných majitelů, většinou zámožných obchodníků. Název New York pochází údajně z období, kdy dům vlastnil obchodník Wilhelm Zucker (po roce 1842), jehož dcera se provdala do Ameriky a majitel pojmenoval proto dům New York.

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Vzhledem k poměrně rozsáhlé židovské komunitě, která žila po staletí v Kynžvartu, byl i hřbitov velice rozsáhlý. Pravděpodobně byl založen počátkem 16. století. O jeho zánik se postarala nejprve řádící skupina místních henleinovců o Křišťálové noci v roce 1938 a definitivní likvidace nastala v roce 1944, kdy němečtí vojáci použili náhrobky jako stavební materiál pro vydláždění chodníků. Po válce byla sice část náhrobků vyzvednuta a důstojně uložena, ale židovský hřbitov již nebyl obnoven. Dnes je připomínán jen sedmi rozvalenými kvádry na svahu lesa. Čitelný nápis „Luise Lówy 1850 - 1908“ nám může připomínat, že se jedná o příbuznou osobu posledního rabína Davida Lówy.

KYNŽVARTSKÝ KÁMEN

Kynžvartský kámen leží na žluté turistické trase vedoucí od železniční stanice Lázně Kynžvart po polní cestě do Lázní Kynžvartu. Jedná se o asi 5 m vysoký blok homolovitého tvaru, jehož oblé stěny jsou zbrázděny tzv. pseudoškrapy, výraznými žlábkami až 0,5 m hlubokými a 5-20 cm širokými, vzniklými mechanickou i chemickou agresivitou stékající srážkové vody. Tento útvar je podobný, jako řada dalších v blízkém okolí, patrně produktem podpovrchového zvětrávání a představuje odolnější „jádra“ horniny, která se na povrch dostala až po odnosu okolních zvětralin. V jeho okolí naleznete celou řadu zajímavých přírodních útvarů. Kynžvartský kámen byl vyhlášen 1. 1. 1990 Přírodní památkou.

DYLEŇ

Hora v Českém lese, ke které se váže řada pověstí. Její vrchol leží v nadmořské výšce 940 m mezi hranicí se SRN a bývalou „železnou oponou“. Hora měla strategický význam v době studené války. Díky svému dalekému rozhledu do Bavorska zde byla postavena základna s pozorovací a odposlouchávací věží, odkud byl monitorován rádiový provoz v téměř celém Bavorsku. Odposlouchávací stanice ztratila svůj význam po sametové revoluci a tak bylo v devadesátých letech 20. století její vybavení demontováno, věž byla rekonstruována a v současnosti slouží jako retranslační věž, vysílač televizních a rozhlasových programů. Věž i okolní objekty jsou dnes oplocené a veřejnosti stále nepřístupné. Pro návštěvníky areálu Léčebných lázní Lázně Kynžvart představuje hora Dyleň krásnou kulisu při pohledu směrem na jihozápad.

STŘED EVROPY

Pod horou Dyleň leží jeden ze středů Evropy, kterých má podle geografických výpočtů Evropa početně. Podle místní tradice však horu Dyleň za zeměpisný střed Evropy prohlásil roku 1813 Napoleon Bonaparte. Připomínkou je kamenný sloup s nápisem, jenž leží pod vrcholem Dyleně asi jeden kilometr jihozápadním směrem.

LESNÝ

Lesný je nejvyšší hora Slavkovského lesa, nachází se poblíž obce Lazy a její nadmořská výška je 983 m. Patří k místům s nejnižší průměrnou roční teplotou ve Slavkovském lese, kolem 5 °C a s nejvyšším ročním srážkovým úhrnem - více než 900 mm. Na vrchol vede po modré turistické stezce z Vysokého sedla přibližně 1 km dlouhá přístupová trasa od silnice Lazy - Lázně Kynžvart. Dříve zde stávala dřevěná vojenská pozorovatelná, která byla v 80. letech 20. století odstraněna. Dnes na jejím místě stojí dřevěný odpočinkový altán. Rozhled z vrcholu je vlivem zalesnění pouze jižním a západním směrem, je vidět vrch Dyleň v Českém lese a malá část Smrčin.

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE V LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH LÁZNĚ KYNŽVART

ČERVENEC 2018

1. 7. S Hurvínkem na hrad
2. 7. O námořníku Čepičkovi (divadlo Basta - fidi)
3. 7. Pramen Tereza a Devátá kyselka - vycházka
4. 7. Zahradnické hry na zámku Kynžvart
5. 7. Promítání pohádky
9. 7. Vystoupení kozy Róžinky
10. 7. Cheb - výlet pro děti bez doprovodu
13. 7. Zahradnické hry na zámku Kynžvart
15. 7. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
18. 7. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
19. 7. Zdobení tašek barevnými razítky
19. 7. Promítání pohádky
20. 7. Výstava obrazů v kulturním sále LL
21. 7. Výstava obrazů v kulturním sále LL
22. 7. S Hurvínkem na hrad
23. 7. Tancování a pohybové hry
24. 7. Co žije na louce - ekoprogram pro děti bez doprovodu
24. 7. Vystoupení kozy Róžinky
24. 7. Výlet na Zpívající fontánu
25. 7. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
26. 7. Cvičení s Miluškou - multifunkční hřiště
27. 7. Šmoulí karneval
29. 7. Výtvarný den s Nikol
30. 7. O malé velrybě (divadlo Dráček)
30. 7. Českoslovenští letci - přednáška
31. 7. Cvičení s Miluškou - multifunkční hřiště

SRPEN 2018

1. 8. Mandalý a pískové obrázky
2. 8. Pramen Tereza a Devátá kyselka - vycházka
2. 8. Promítání pohádky
3. 8. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
6. 8. Vystoupení kozy Róžinky
9. 8. Zahradnické hry na zámku Kynžvart
10. 8. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
11. 8. Výlet - Středověké slavnosti purkrabího Půty - hrad Loket
13. 8. Vystoupení kozy Róžinky
16. 8. Promítání pohádky
17. 8. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
18. 8. Výtvarný den s Nikol
20. 8. Zahradnické hry na zámku Kynžvart
21. 8. Co žije na louce - ekoprogram pro děti bez doprovodu
21. 8. Cvičení s Miluškou - multifunkční hřiště
22. 8. Mandalý a pískové obrázky
23. 8. Pramen Tereza a Devátá kyselka - vycházka
26. 8. S Hurvínkem na hrad
27. 8. Myší pohádka (divadlo Nána)
28. 8. Tancování a pohybové hry
29. 8. Promítání pohádky
30. 8. Modrá kost - koncert
31. 8. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou

ZÁŘÍ 2018

1. 9. Pohádková cesta na hrad Kynžvart
2. 9. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
3. 9. Safari karneval
4. 9. Zdobení tašek barevnými razítky
5. 9. Vystoupení kozy Róžinky
13. 9. Promítání pohádky
14. 9. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
15. 9. Mariánský podzim v LL - folklorní festival
17. 9. Zahradnické hry na zámku Kynžvart
19. 9. O pyšné noční košilce (Svátovo divadlo)
20. 9. Zdobení tašek barevnými razítky
21. 9. Podzemní zdatnohry - multifunkční hřiště
21. 9. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
22. 9. Výtvarný den s Nikol
24. 9. Vystoupení kozy Róžinky
25. 9. Co žije v lese - ekoprogram pro děti bez doprovodu
25. 9. Tancování a pohybové hry
26. 9. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
27. 9. Promítání pohádky
28. 9. Dětská prohlídka zámku Kynžvart s čarodějnicí Agátou
30. 9. S Hurvínkem na hrad

KULTURNÍ AKCE NA STÁTNÍM ZÁMKU KYNŽVART

6. 7. ZÁMECKÝ PARK - PERLA ZAHRADNÍHO UMĚNÍ
Speciální prohlídka nádherným kynžvartským zámeckým parkem s přední osobností v oboru zahradního umění. Prohlídka vede Ing. Lenka Křesadlová Ph.D.
Začátek prohlídky je ve 14:00 hodin.

20.-21. 7. KYNŽVART STŘEDEM EVROPY Kostýmované prohlídky připomenou období, kdy byl zámek Kynžvart místem setkávání diplomatů z celé Evropy. Podaří se kandidátům uskutečnit svůj sen o druhém Vídeňském kongresu? Dramatického ztvárnění se zhostí regionální sdružení Elements z Plzně.

25. 8. HRADOZÁMECKÁ NOC Vrcholem léta bude Hradozámecká noc na Kynžvartu. Jedná se o jednu z nejprestižnějších celorepublikových akcí na hradech a zámcích. Akce se tradičně účastní téměř 100 nejvýznamnějších památek z celé České republiky. Pořadatelem je Národní památkový ústav, partnerem je Ministerstvo kultury a hlavním mediálním partnerem Česká televize a Český rozhlas Dvojka. Ze souboru přihlášených objektů je vždy vybrán jeden, který je vlajkovou lodí a hlavní tváří všech památek. V roce 2018 je hlavním objektem zámek Kynžvart! Přijďte a zažijte kouzelný návrat starých časů, pocíťte radost z konce dlouhých napoleonských válek,

vraťte se do doby panování kancléře Metternicha. Na nádvoří vás čeká zábava, uvnitř zámku poučení. Staňte se na chvíli knížecími hosty a ochutnejte speciality dobové slavnostní tabule.

1. 9. NETOPÝŘÍ NOC Tradiční akce zaměřená na ochranu netopýřů. Seznamte se se soužitím člověka a těchto vzácných nočních tvorů a napomozte při jejich ochraně.

15. 9. METTERNICHOVA DIPLOMACIE V PRAXI „Jean, pošli posly...anebo pošťáka? Naučné-populární seminář PhDr. Jana Kahudy o diplomatické poště a fungování rakouského státního kancléřství. Vytvořte si vlastní listinu a opatřete ji pečeti!

PARTNEŘI LÉČEBNÝCH LÁZNÍ:

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ZÁMEK
KYNŽVART

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

KARLOVARSKÝ
KRAJ

SPRÁVA MĚSTSKÝCH SPORTOVIŠŤ
příspěvková organizace
Mariánská Lázně

medispa

LESYČR

Město
Lázně
Kynžvart

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

GOLF CLUB
KYNŽVART

park Bohemini
Czech Republic

EUTIT

Ing. Petr POTŮČEK

AUTOMUSIL
STARÁ VODA